

יוסף זוסדי ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוסף זרחל" (בהשתתפות כולל "חוני המעל"י)
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מרחשון התשע"ז

שבת שקלים

שבת כטי אדר א' ה-תשפ"ד
 פרשה: א. ויקהל
 ב. כי תשא
 הפטרה: ויכרות יהודע
שבת מברכין
 ראש חודש אדר ב' ביום
 ראשון ושני המולד ביום
 ראשון בשעה: 10:13 - 6
 חלקים

הדלקת נרות - 17:22
צאת השבת - 18:16
ר"ת: 18:57

הדלקת נרות בשבת הבאה **17:28**

פקודי	ויקהל
עמוד השחר: 4:48	4:38
זמן טלית: 4:55	4:45
זריחה: 5:58	5:50
חצות: 11:52	11:50
מנחה גדולה: 12:21	12:20
שקיעה: 17:45	17:50

"המשכן והעגל"
 במשכן חיטבו ובדקו כל פרוטה ופרוטה. ואילו בעגל, אף-על-פי שמהזהב הרב שנאסף לא יצא אלא עגל זהב קטן, לא דרש איש דין-וחשבון, לא שאל ולא הקשה.

העלון לרפואת מנשה בר דוד וברוריה מרת אחותי דינה בת רחל ולע"ג חמי ר' שלום בר שמוחה ז"ל חמותי מרים בת רחל ע"ה הרופא הקדוש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"תשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה"
 לא לחינם נקבעו שלשה דברים אלה שיש בהם כדי לכפר על העוונות ולהעביר את רוע הגזירה, שחלילה, נגזרה על מישהו.

התפילה - טבועה בכך אדם עצמו, הצום נותן לאדם את הזמן הפנוי לחשוב, להרהר ולעשות תשובה.
וצדקה - ידועים עם ישראל כרחמנים בני רחמנים ונדיבי לב, ובודאי שלעת צרה עוזרים איש לרעהו. על הפסוק בפרשה: "ויבאו האנשים על הנשים כל נדיב לב, הביאו..." ובירושלמי: "רבי יהודה בן פזי בשם רבי, הן נקרא ולא נבעט. לטובה - כל נדיב לב. לרעה - ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב...". ומסביר שם קרבן העדה: לטובה - לנדבת המשכן, לא הביאו כולם אלא כל נדיב לב הביאו, לרעה - במעשה העגל - כתוב ויתפרקו כל העם.

הנתינה במעשה העגל היתה אמנם של כל העם, אבל היה זה ככדור שלג, מכיון שנתן אחד נתן גם חברו, אחד נגרר אחר חברו, ולא ידעו מה יצא מכך.

לבנין המשכן היתה נתינה מתוך נדיבות לב, כל אחד נדב מרצונו. בדרך כלל כשאוספים כסף לצורך הכלל לא נדחקים כל כך. כל אחד חושב - שמא כבר לא יצטרכו יותר. אבל כאן, להיפך, הם נדחקו ובאו שמא לא יזכו במצוה.

כשאהרון ביקש להביא לו זהב, הוא אמר שיעשו זאת בישוב הדעת ובמחשבה תחילה, ואם יחשבו בדבר אולי ישנו את דעתם ולא יעשו את העגל, אבל העם רץ ועוד לפני שחשבו הביאו את הזהב.

הנתינה לבנית המשכן באה לכפר על מעשה העגל. בשניהם יש נתינה אבל, איזה הבדל... גם היום יש רבים הרצים אחר עגל הזהב. נכון, בסופו של דבר רואים את התוצאה, לפעמים ניתן עוד לתקן, אבל בדרך כלל התוצאה היא מי ישורנו. עלינו לחזור למקורותינו ולא לרוץ אחר עגל הזהב.

שני סוחרים גרו באחת מערי מרוקו, אחד יהודי ואחד ערבי, שהידידות ביניהם הייתה להפליא. הם אמנם לא היו שותפים במסחרם, אולם הקשר בין שניהם היה איתן במיוחד. אהבה רבה הייתה ביניהם, ובכל לב ובכל נפש היו עוזרים זה לזה. הערבי היה עשיר מופלג ביותר ואילו היהודי היה סוחר ממוצע, אך עדיין שיתוף הפעולה בין הסוחרים היה בכל לב ובכל נפש. העשיר הערבי שעסקאותיו חבקו עולם ומלואו היה נוהג להתייעץ רבות עם היהודי השנון והפיקח שהיטיב להביא לו עצות טובות ומדויגות. לפני כל עסקה גדולה של ייבוא או ייצוא היה הערבי יושב עם ידידו היהודי. שוטח בפניו את התוכניות העסקיות המורכבות, והיהודי היה מביט בהם בעניין רב. מזהה חולשות ומגלה פגמים, מחדד יכולות ומגביר סיכויים. סכומי כסף ענקיים הרוויח הערבי מעצותיו הטובות של היהודי. הערבי גמל ליהודי מעת לעת במתנות יקרות על כל עצותיו הטובות. כך בכל פעם שהיה הערבי שב ממקומות שונים על פי הגלובוס מהם היה מביא את סחורתיו, היה הערבי מביא ליהודי דורונות ותשורות יקרות ערך: חפצים נדירים ומשכיות חמדה אותם היה מוצא בארצות הרחוקות.

מלבד כל זאת, ובעיקר, היה הערבי גומל ליהודי במתן הלוואות גדולות ללא כל ריבית או תנאים אחרים לפרעון בזמן קצוב. את ההלוואות היה הערבי נותן ליהודי בנפש חפצה וברצון רב. כשהמשמעות היא כפולה ומשולשת: הערבי סירב בכל תוקף לקבל שטרי חוב מאת היהודי או להציב עדים על ההלוואה. בכנות רבה היה אומר כי הוא סומך על היהודי בעיניים עצומות וכי הוא בטוח ומשוכנע שהיהודי יתנהג עימו בישירות ולא יגנוב ממנו אפילו פרוטה אחת.

מאותה סיבה ממש גם לא תבע הערבי שהיהודי יציב 'ערב קבלן' על ההלוואה. בעוד שדבר מקובל הוא ביותר שנותני ההלוואות מבקשים להבטיח את עצמם למקרים בהם הלווה לא יוכל לפרוע את ההלוואה ולהשיג משלם חילופי, הרי שהערבי הודיע ליהודי כי ההלוואה ניתנת ללא כל תנאי או ערב.

עוד הגדיל הערבי והודיע ליהודי כי אין הוא מציב תאריך פרעון להלוואות. מבקש הוא מהיהודי שישלם את החוב ככל אשר תשיג ידו ובזמן שימצא לנכון. למעשה הערבי פתח קו אשראי ליהודי שנתן לו את האפשרות לנהל את עסקיו ברוגע ובמנוחת הנפש. את הסחורות היה היהודי קונה בכסף שלוה מהערבי, ורק לאחד שסיים למכור את הסחורות היה היהודי משלם את סכום ההלוואה, וחוזר חלילה.

מערכת ההלוואות הפכה לשגרה. כל פעם שיהודי היה זקוק להלוואה הוא ניגש אל הערבי, והערבי היה מעמיד לרשותו את הסכום הגדול ללא כל פקפוק או רהור. ברבות הימים אירע שהיהודי היה שקוע במסחרו עד צוואר והוא לא מיהר להחזיר את ההלוואות שלקח פעם אחר פעם, עד שהצטברו ועלו לסכום ענק; עשרים אלף דינרי זהב.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shofar for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555
 לוח שנה
 לידיעת הציבור אפשר לרכוש לוח שנה בעלות 15 ש"ח.
 כמו כן אפשר לרכוש לוח שנה בצורת טבלה על דפים בגודל A4 בעלות 10 ש"ח.
 הרכישה אצל יובל פרטובי פל... 0505919251

מנויים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

www.ynet.co.il

"ששת ימים תעשה מלאכה..."

תעשה לרמוז דאין עניות ועשירות מן האומנות אלא הכל לפי זכותו. והכל תלוי בידו יתברך ואין הדבר בידי האדם לפי טרחו ויגיעתו ולפי בקיאותו וחכמתו אלא ה' מוריש ומעשיר משפיל אף מרומם. והרי עינינו הרואות מעשים בכל יום כמה חכמים במשא ומתן ובקניאים ולא עלה בידם וכמה טיפשים והון רב להם וכמה אומנים במלאכה ואין כל וכמה בטלים והון רב להם ומזה ידע האדם והכל בידו יתברך וישים בטחונו בו ולא יהיה נבהל להון שיביאנו לידי חסרון.

"לא תכלו אש... ביום השבת"

כתב בעה"ט, אמר הקב"ה אור שלי פירוש של גיהנם שובת בשבילכם גם אור שלכם יהיה שובת.

והחינוך כתב שלא יעשו הדיינים דינים בשבת שרצה השם לכבד היום הזה שימצאו בו מנוחה הכל, גם החוטאים והחייבים.

והרב בעל פ. חותם פירש לא תבערו אש דהיינו שלא תבואו לידי כעס דכל הכועס כל מיני גיהנם שולטים בו והסיבה המביאה לכל אלה היא שפת יתר ודברים בטלים.

"בשם בצלאל... למטה יהודה ואהליאב בן אוזיסמן למטה דן"

אמר רבי חנינא בן פזי אין לך גדול משבת יהודה, ואין לך ירוד משבת דן, שהיה מן השפחות. אמר הקב"ה יבוא ויזרוג לו, שלא יהיה אדם רוחו גסה עליו, לפי שהגדול והקטן שוים לפני המקום וכדי שלא יטעה האדם לומר, שרק בן גדולים יכול לזכות לגדולה. אבל מי שבא מאנשים פשוטים, אינו מסוגל להגיע לגדולה לכך צירף הקב"ה לצורך בניית המשכן שני אנשים משני הקצוות ששניהם מצד עצמם היו גדולים מאוד אף שהיו משני שבטים שונים ללמדנו שהכל תלוי באדם עצמו ומעשיו יקרבו ומעשיו ירחקו ועוד אמרו והתקן עצמן ללמוד תורה, שאינה ירושה לך. ובצלאל ואהליאב יוכיחו.

"והמלאכה היתה רים... והותר"

אמר להם הקב"ה לישראל אתם עשתם לי משכן מיריעות עיזים אני אגין עליכם לעתיד לבא, אתם עשיתם כפורת אני אכפר עליכם כל חטאתכם, אתם עשיתם לפני שולחן אני עורך לפניכם שולחן לעתיד לבא. אתם עשיתם לפני מנורה אני מאיר לכם לעתיד לבא. אתם עשיתם לפני ארון ההתורה נתונה בו ואני אתן לכם לעתיד שכר טוב שאין לו הפסק שנא' מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסיים בך.

"ויאמר משה אל בני ישראל... בשם בצלאל"

כל זמן שאדם מרבה במצות, הוא קונה שם טוב לעצמו. אתה מוצא שלושה שמות נקראו לו לאדם, אחד מה שקוראים לו אביו ואמו, ואחד מה שקוראים לו בני אדם, ואחד מה שקונה הוא לעצמו. טוב מכולן מה שקונה הוא לעצמו תדע לך, שהרי בצלאל על ידי שקנה שם טוב, זכה שיעשה מלאכת המשכן וכתב "נבחר שם מעושר רב, מכסף ומזהב חן טוב". "ראו קרא ד' בשם בצלאל"

זה שאמר הכתוב, טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו. אמרו לשלמה מהו טוב שם משמן טוב אמר להם, בשעה שאדם נולד, אין הכל יודעין מי הוא, נפטר בשם טוב, מודיע מעשים טובים באין ישראל מטפלין עמו, עושין עמו גמילות חסד מכריזין שבחו ואומרים, פלוני זה כמה צדקות כמה תורה כמה מצות עשה, משכבו תהא עם הצדיקים ולמה לא אמר טוב שם מין הטוב ומדבר הטוב, והניח כל המשקין ואמר משמן טוב אלא מה השמן אתה נותן לתוכו מים שהוא עולה וצף למעלה אבל שאר משקין את נותן לתוכן מים והן בולעין, כך בעל שם טוב. דבר אחר טוב שם משמן טוב, שם טוב עולה ושמן טוב יורד שנאמר, "כשמן הטוב על הראש יורד". שמן טוב, לפי שעה ושם טוב, לעולם שנאמר "יהי שמו לעולם", וכן שמן טוב כלה ושם טוב אינו כלה שנאמר "שם עולם אתן לו אשר לא יכרת". שמן טוב, בעשירים ושם טוב, בעניים ובעשירים שם טוב בחיים ובמתים ושמו טוב, בחיים.

חובת ליל

הלכות השכרת והשאלת כלים לגוי לשבת ודיני שביתת בהמה ודיני מכירת עסקים העובדים בשבת לגוי ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

השכרת והשאלת בהמה לגוי

ואמנם לענין השכרת כלים לגוי נתבאר לעיל (סעיף א' והלאה) שלמנהג הספרדים יש להקל אפילו כשמשכירים לו בערב שבת, ואף למנהג האשכנזים כל שהוא קודם ערב שבת ונוטל דמי השכירות בהבלעה עם שאר ימות השבוע יש להקל, אולם כל זה אינו אלא לענין השכרת כלים, שהלכה רווחת בידינו שאין אדם מצווה על שביתת כלים, והמחמירים שלא להשכירם בערב שבת הוא מדרבנן משום שנראה הגוי כשלוחו לעבוד בשבת, מה שאין כן לענין השכרת בהמה שאם יעבוד בה הגוי בשבת יעבור היהודי על איסור מן התורה, מפני שהבהמה שייכת לו והוא מצווה על שביתת בהמתו בשבת, ולכן אפילו אם יטול היהודי דמי השכירות עבור השבת בהבלעה עם שאר ימות השבוע יש לאסור.

בג. כל האמור לעיל בסעיף הקודם, אינו אלא לענין בהמה גסה, אבל בהמה דקה, כגון כבשים ועזים, מותר להשכירם או להשאילם לגוי, מפני שאין דרך לעשות בהם מלאכה.

ולענין השכרת והשאלת סוס לגוי, דעת רבים מרבתינו הפוסקים שיש לאסור בזה אפילו מיום ראשון, כשם שאסור להשכיר ולהשאיל שאר בהמה גסה לגוי, והיינו אפילו בסוס המיועד לרכיבה בלבד, וכל שכן בסוס המיועד גם לנשיאת משאות או למשיכת עגלה.

בד. לדעת רבים מרבתינו הפוסקים, כשם שיהודי המשכיר בהמה גסה לגוי, ועושה הבהמה מלאכה בשבת, עובר היהודי משום שביתת בהמתו, כך יהודי השוכר בהמה גסה מגוי, ועושה הבהמה מלאכה בשבת, עובר היהודי משום שביתת בהמתו, שהרי על כל פנים ברשותו היא בשבת. ויש חולקים וסוברים שהשוכר אינו עובר על שביתת בהמתו כלל. והעיקר להלכה כדברי המחמירים בזה.

ומכל מקום אם שכר היהודי בהמה מגוי, ולאחר מכן חזר והשכירה לגוי, ועושה בה הגוי מלאכה בשבת, אין היהודי עובר משום שביתת בהמתו. אבל אם שאל היהודי בהמה מגוי, באופן שהוא חייב באחריותה אפילו באונסים, ולאחר מכן חזר והשכירה לגוי, ועושה בה הגוי מלאכה בשבת, עובר היהודי משום שביתת בהמתו.

חובת ליל

קל וחומר לשם מה

פלוני ביקר אצל רבי מאיר שמחה, רבה של דווינסק, וביקש ממנו ברכה. דחהו רבי מאיר שמחה ואמר, כי ברכתו אינה בראית ואין לה ערך. אף על פי כן, לא הירפה הלה, הלא אמרו חז"ל: אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך, ואם ברכת הדיוט כך, קל וחומר ברכת אדם גדול ברבינו. אם כן, השיב רבי מאיר שמחה, למה לך להזדקק לברכה שלי בסיוע קל וחומר, בזמן שאתה יכול להסתפק בברכה שלך בלי קל וחומר?